

districtsraad Berchem

Behandeld Interpellatie

zitting van 23 juni 2020

Samenstelling

mevrouw Lieselot Keymis, voorzitter districtsraad
de heer Ronny De Bie, districtsraadslid; de heer Arnold Peeters, districtsraadslid; mevrouw Ria Vermeulen, districtsraadslid; mevrouw Ilse Jacques, districtsraadslid; mevrouw Evi Van der Planken, districtsburgemeester; de heer Erkan Ozturk, districtsraadslid; de heer Bruno De Saegher, districtsschepen; de heer Geert Brouwers, districtsraadslid; de heer Edwin De Cleyn, districtsschepen; de heer Jan Poppe, districtsraadslid; de heer Kris Gysels, districtsschepen; mevrouw Buket Karaca, districtsraadslid; mevrouw Lucienne Verbraeken, districtsraadslid; de heer Luc Van de Weyer, districtsraadslid; de heer Janick Doré, districtsschepen; de heer Willem-Frederik Schiltz, districtsraadslid; de heer David Danssaert, districtsraadslid; mevrouw Clara Willemse, districtsraadslid; de heer Jan Dedecker, districtsraadslid; de heer Henri Van Herpen, districtsraadslid; mevrouw Conny Budts, districtsraadslid; mevrouw Ester Torres Falcato Simões, districtsraadslid; mevrouw Evi Cuypers, Districtsraadslid; mevrouw Yao Issifou, Districtsraadslid
mevrouw Ann De Potter, districtssecretaris; mevrouw Marieke Janssens, waarnemend districtssecretaris

2020_IP_00213	Interpellatie van raadslid Arnold Peeters: Interpellatie in verband met het rooien van populieren in het binnengebied bebouwing van de Vosstraat, Schaffenstraat en Saffierstraat.
---------------	---

Indiener(s)

Arnold Peeters

Gericht aan:

Evi Van der Planken

Tijdstip van indienen

18 juni 2020 23:04

Toelichting

8 juni kreeg ik een melding van buurtbewoners dat er bomen werden gerooid op een binnentuin van De Ideale Woning. Een publiek toegankelijk binnengebied afgebakend door de bebouwing van de Vosstraat, Schaffenstraat en Saffierstraat. Het betreft 12 populieren van 55 jaar oud.

Toen ik dit bericht ontving ben ik onmiddellijk ter plaatse gegaan maar men was reeds volop bezig de bomen te rooien.

De burens hadden de week ervoor een brief in de bus gekregen van de Ideale Woning dat de aannemer vanaf 2 juni omgevingswerken ging uitvoeren.

“Om de binnentuin op een goede manier in te kunnen richten, zullen de minder waardevolle bomen gerooid worden. Het betreft de populieren ter hoogte van de perceelsgrens en de private tuinen. De andere bomen zijn wel waardevol en zullen bewaard blijven. Tijdens de werken zullen de waardevolle

bomen ook voldoende beschermd worden. Na het rooien van de populieren zullen er nieuwe bomen geplant worden die waardevoller zijn en beter passen in de binnentuin. Op deze manier kan het groene karakter zoveel mogelijk bewaard worden.”

Ik vroeg de Ideale Woning om meer uitleg. *“Het rooien van de populieren is aangevraagd in de omgevingsvergunning die goedgekeurd is door college op 4 oktober 2019. Er is ook beroepsmogelijkheid geweest van 30 dagen voor alle omwonenden voor het vergunnen van deze werken en er is geen enkel bezwaarschrift ingediend. Gezien populieren weinig waardevolle bomen zijn die heel veel grondwater uit de bodem halen, hebben wij gekozen deze bomen te rooien en te vervangen door waardevollere exemplaren.”*

Diezelfde namiddag nog stuurde ik een mail naar Evi Van der Planken met vraag naar meer info. Ik kon ter plaatse vaststellen dat het ging om 12 gezonde en volwassen bomen. Met hun hoge kruinen vormen ze een ideaal geluidsscherm voor de naburige treinsporen. De rijke bladerenmassa is erg belangrijk voor dit binnenplein als verkoeling, als geluidsbuffer, als luchtfilter, als belevingsgroen. Ook beschermt het jonge kinderen in de toekomstige speeltuin tegen de zonnestrallen (bescherming tegen huidkanker ... raad van Kom op tegen Kanker).

Ik kreeg van de projectverantwoordelijke, Wim Bruneel, tenslotte nog dit antwoord:

“Ik wil toch even een aantal zaken nuanceren. De herinrichting van de Vosstraat is als bezig sinds 2015, er zijn sindsdien reeds verschillende info- en participatiemomenten met de bewoners geweest omtrent de plannen. De infobrief die vorige week gestuurd is, is een van de vele brieven in een lange rij.

Wij zijn ook voorstanders van groen en beseffen maar al te goed wat de voordelen van bomen zijn. Maar dat wil niet zeggen dat iedere boom het waard is om te blijven staan. De bomen die gerooid zullen worden zijn geen inheemse populieren en hebben bijgevolg weinig ecologische waarde. Ze halen enorm veel water uit de grond waardoor andere planten en bomen weinig kansen krijgen om te groeien en daarnaast dragen ze niet bij aan de biodiversiteit van de omgeving. Ze zorgen eerder voor een vershraling van de omgeving.

We willen graag inzetten op een binnentuin waarin verschillende planten en bomen de biodiversiteit van de omgeving vergroten daarom dienen er andere bomen aangeplant te worden. We moeten snoeien om op een duurzame manier te kunnen groeien.”

Ik zocht ondertussen ook de goedgekeurde omgevingsvergunning op het college van burgemeester en schepenen, zitting van 4 oktober 2019. Bij het nalezen hiervan merkte ik echter op dat in deze omgevingsvergunning het advies van de ‘Stadsdienst Groen en begraafplaatsen’ ontbrak.

Donderdag 11 juni kreeg ik van de projectverantwoordelijke Wim Bruneel het volgende antwoord.

“Ik heb de omgevingsvergunning ook eens nagekeken en heb ook vastgesteld dat het advies van de Stadsdienst Groen en begraafplaatsen niet in de bijlage is toegevoegd. Wij beschikken ook niet over dit advies. Ik veronderstel dat hiervoor contact met de desbetreffende stadsdiensten dient opgenomen te worden.”

Ik ben zelf dan op zoek gegaan naar de betrokken dienst ‘ Stadsdienst Groen en begraafplaatsen’. Ik raad jullie allen aan dit ook eens als gewone burger te proberen door te bellen naar de infodienst van de Stad Antwerpen. Dit kostte me ongeveer 3 kwartier wachttijd aan de telefoon (ja ... in Coronatijden ... jawel ... 12 juni ... zijn de wachttijden langer J) .

Uiteindelijk werd ik gewoon doorverwezen naar de Groendienst in Berchem. Ik werd er vriendelijk te woord gestaan. Maar Blijf met vele vraagtekens zitten.

1. Het eigenlijke document van advies van de ‘ Stadsdienst Groen en begraafplaatsen’ is tot hiertoe nergens te vinden. Hoe komt dat?
2. Ik beschik nu wel over de omgevingsvergunning. Ik lees hierin wel dat er advies is aangevraagd op 2 juli 2019 en advies werd gegeven op 2 juli 2019. Toch vind ik dit nergens terug?
3. Bovendien vind ik dit wel bewonderenswaardig dat deze dienst zo snel werkt. Dit in tegenstelling met bv dienst van stadsontwikkeling/onroerend erfgoed/archeologie. (advies aangevraagd 2 juli, gekregen 21 juli), die dienst stadsontwikkeling/ontwerp en uitvoering/ontwerpers (advies aangevraagd 2 juli 2019, gekregen 8 augustus 2019), en de dienst stadsontwikkeling/vergunningen, dienst milieuvergunningen (advies aangevraagd 2 juli 2019, advies ontvangen 19 juli 2019). Hoe verklaar je dit?
4. In de omgevingsvergunning staat wel: "De stadsdienst groen en begraafplaats bracht gunstig advies uit onder voorwaarden". Maar nogmaals Waar vinden we ergens dat advies?
5. We lezen in deze omgevingsvergunning wel een aantal richtlijnen die blijkbaar werden opgelegd door de ‘ Stadsdienst groen en begraafplaatsen’. Dat gaat specifiek over de bescherming van de straatbomen in de Saffierstraat en de Schaffenstraat die moeten beschermd worden tijdens de werken. Ook de te behouden bomen op het binnenplein moesten beschermd worden. Ter plaatse hebben we ook kunnen vaststellen dat dit wel gebeurd is. Ook lezen we heel wat richtlijnen over maatregelen die in acht genomen moeten worden bij de aanplanting van nieuwe bomen. "Het aspect duurzaamheid moet nagestreefd worden. Duurzaam aanplanten wil o.a. zeggen dat voor de nieuwe boom een groeiplaats moet voorzien worden die ondergronds voldoende geschikt doorwortelbaar volume heeft om zijn natuurlijke grootte en leeftijd te kunnen halen, en waar er ook bovengronds voldoende ruimte is voor zijn natuurlijke grootte. Dit onderdeel van het dossier lijkt me dus wél O.K.
6. Over de twaalf gevelde populieren en het advies dat deze ‘ waardeloos’ zouden zijn, vind ik in deze omgevingsvergunning géén woord terug. Twaalf bomen met een stamomtrek van meer dan 100 cm (ik trok foto's van de gevelde bomen) waarvoor een kapvergunning moet zijn aangevraagd. Waar is die kapvergunning?
7. Ook heb ik aan dit bestuur nog deze vraag. Hoe verklaart u dat men in de huidige omstandigheden van klimaatopwarming nog steeds zo slordig wordt omgegaan met de bescherming van bomen en groen in onze samenleving?
8. En tenslotte. Is het niet dringend nodig de nodige stappen te ondernemen om dergelijke dossiers nauwlettender op te volgen? Via de telefoon vernam ik dat de adviezen van de groendienst bijvoorbeeld niet bindend zijn (dit in tegenstelling met bijvoorbeeld adviezen van de brandweer). Dit zou toch niet mogen in tijden dat groen meer en meer schaars en belangrijk zijn voor de toekomst. Hoe kunnen we dit in de toekomst beter opvolgen en aanpakken?

Want ... het resultaat is alweer dat het kwaad is geschied. Dat buurtbewoners in snelheid werden genomen. En dat méér dan de helft van het aanwezige groen op dit binnengebied alweer is verdwenen.

Antwoord

Dag Arnold,

Bedankt voor uw interpellatie.

Een aantal elementen vooraleer ik antwoord kan bieden punt per punt.

De bomen werden gerooid op een publiek toegankelijke, maar wel privé-grond van de ideale woning. De IDW wil zijn binnengebied heraanleggen en diende daarom een aanvraag voor een omgevingsvergunning in, die werd goedgekeurd op de zitting het stadscollege van 4 oktober 2019.

Bij een heraanleg op publiek domein wordt het groen besproken op de COD (Commissie Openbaar Domein) en geeft de groendienst daar zijn grondige input. Dit is ook logisch want het groen staat dan op openbaar domein waarvoor de groendienst bevoegd is.

Bij heraanleg van een privaat domein is de groendienst niet bevoegd voor het groen dat op dit privédomein staat en kunnen zij alleen maar zijdelings adviseren op basis van de gevens die zij aangereikt krijgen door de aanvrager van de vergunning en zij doen dit middels een niet-bindend advies via het Vlaams digitaal platform omgeving.net

Voor alle duidelijkheid, eerst even het verloop van een dossier:

- Een aanvraag tot omgevingsvergunning wordt behandeld door de dienst vergunningen van SW en volgt een geijkte procedure, alle details zijn bij hen te bekomen: SW_OMG_administratie@antwerpen.be
- SB/GB (stadsbeheer/groen- en begraafplaatsen) is geen standaard adviesverlenende partij bij omgevingsvergunningen van bouwdoSSIERS. Enkel wanneer er in het dossier sprake is van groen dat verdwijnt of bijkomt, wordt door SW aan SB/GB om advies gevraagd.
- Adviesverlening door SB/GB gebeurt op basis van het door de bouwheer ingediende dossier. Hoe uitgebreider en kwalitatiever het dossier (fotomateriaal, boomstudie,...), hoe gericht er advies kan gegeven worden.
- Een advies van SB/GB is niet bindend. Enkel wanneer de opgelegde voorwaarden door de omgevingsambtenaar weerhouden worden en nominatief opgenomen zijn in het collegebesluit ter goedkeuring van de omgevingsvergunning, kan hierop gehandhaafd worden.
- Een privé-bouwheer is niet verplicht om voorafgaand advies te vragen aan SB/GB, wanneer dit toch gebeurt geeft SB/GB niet-bindend advies.
- Bij bomen in een bouwdoSSIERS ligt de nadruk op de bouw, en is de info over bomen meestal zeer beperkt tot afwezig. Wij beperken ons dan tot een beoordeling in functie van de bouw of de bouwwerken, met de nadruk op boombescherming
- Gezien het advies niet bindend is vermeldt SB/GB geen specifieke boomsoorten als compensatie, enkel een minimale stamonttrek. De keuze blijft volledig bij de privé-bouwheer.

DUS, op geen enkel moment, passeert dit dossier langs het district of het districtcollege. Dit is een vergunningenzaak die louter bovenlokaal wordt geregeld en waarbij de groendienst advies verleend aan de stedelijke omgevingsambtenaar.

Concreet wat betreft de vragen in de interpellatie:

1. Het eigenlijke document van de Stadsdienst Groen en Begraafplaatsen is nergens te vinden. Hoe komt dat? Omdat de groendienst haar advies rechtstreeks invult in het Vlaamse digitaal programma “omgeving.net”. Bij het afloop van de termijn verzamelt de omgevingsambtenaar (bij SW) alle adviezen van verschillende diensten en verwerkt hij dit in de omgevingsvergunning door de omgevingsambtenaar (bij SW) en die maakt daar een eBesluit van en agendeert dit op het stadscollege. Soms voegt de omgevingsambtenaar nog zaken toe of haalt men er zaken uit.

Het advies van de groendienst is dus opgenomen in de vergunning en in het eBesluit.

2. advies gevraagd en gegeven op 2 juli 2019? De omgevingsambtenaar heeft op 2/7 zijn mail verspreid met vraag tot advies aan de Groendienst en daar wordt ook altijd een bepaalde tijd op gezet waarbinnen moet worden geantwoord. Soms heeft de groendienst 14 tot 21 dagen tijd om te antwoorden. Nu heeft de groendienst dat op diezelfde datum van 2/7 verwerkt. Maar ofdat het advies op 2/7 of op vb. 9/7 verwerkt wordt door de groendienst, de omgevingsambtenaar bundelt alles pas na afloop termijn, dus snelheid doet in principe hier niet terzake.

3. alle adviserende partijen krijgen een bepaalde periode de tijd om advies te verlenen. Toevallig werd het advies van SB/GB op de eerste dag gegeven. Dat zegt niets over het inhoudelijke werk van SB/GB of de andere betrokken diensten die gevraagd werden advies te geven.

4. idem: De voorwaarden van de groendienst zijn niet-bindend en de omgevingsambtenaar moet deze dus ook niet integraal overnemen als hij daar anders over beslist. In dit geval staat het advies van de groendienst wel integraal in het e-besluit, dat al eerder werd overgemaakt aan Arnold.

5. punt 5 is ok, hier is geen vraag over.

6. U vraagt waar de kapvergunning is. De omgevingsvergunning is de kapvergunning. Als de bomen opgenomen werden als “te rooien” in de omgevingsvergunning dan is dat meteen vergund. Een “kapvergunning” is geen aparte vergunning, het is onderdeel van de omgevingsvergunning. Met de stedenbouwkundige vergunning wordt tegelijk de ‘kapvergunning’ uitgereikt.

De groendienst heeft nooit geadviseerd dat deze bomen ‘waardeloos’ zouden zijn. Enkel in een mailwisseling achteraf met uzelf op 8/6 bestempelt de projectleider van IDW de bomen als ‘weinig waardevolle bomen die heel veel grondwater uit de bodem halen’. Dit is het oordeel van de projectleider van de IDW die het over de bomen op zijn privégrond heeft, niet het oordeel van de groendienst.

De beschrijvende nota van de architect die in het dossier van omgeving.net zat en waarop dus advies moest verleend worden door de groendienst sprak van *‘de bestaande niet-kwalitatieve bomen worden verwijderd en vervangen door nieuwe bomen die de mogelijkheid krijgen om uit te groeien tot volwaardige solitaires’*. Er werd ook geen fotomateriaal toegevoegd. Het is op deze basis dat de groendienst niet-bindend advies heeft uitgebracht.

De groendienst moet werken op basis van de documenten die zij aangereikt krijgen, omdat het gaat over een privégrond. Het is overigens niet haalbaar voor de groendienst bij elke omgevingsaanvraag voor private gronden alle bomen ter plaatse te gaan controleren. Dit hoort bovendien niet tot het takenpakket van de groendienst.

Bovendien, zou dat ook betekenen dat – mocht dit al tot haar takenpakket horen – je bij populieren elke keer een hoogwerker moet gaan huren om dan aan de top van de populieren visueel te gaan vaststellen of ze ingerot zijn of niet. U begrijpt dat dat niet haalbaar is in elk privé-dossier.

7. Wordt er in deze tijd van klimaatopwarming slordig omgegaan met de bescherming van bomen en groen in onze samenleving?

Nee, de groendienst doet zijn uiterste best om groen te beschermen op publiek domein. Het betreft in dit dossier echter privé-domein. Hier werkt men met het Vlaams digitaal platform omgeving.net. Mogelijks kan er bovenlokaal onderzocht worden wat er nog extra kan worden gedaan, bijvoorbeeld werken met een privé-bomenrapport uitgevoerd door een gecertificeerd EUROPEAN TREE WORKER.

8. Vindt u dat we tot een bindend advies moeten komen?

De mogelijkheden om strikter om te kunnen gaan met dit advies zouden bovenlokaal moeten onderzocht worden. Ik zal dit informeel bespreken.